

Askersunds
KOMMUN

Förvaltningsberättelse Årsbokslut 2023-01-01 - 2023-12-31

Sydnärke miljö- och byggnämnd

Översikt över verksamhetens utveckling

Digitalisering och nya e-tjänster har lett till effektiviseringar. Antalet bygglovansökningar har minskat i jämförelse med ”all time high” 2022. Fortsatt stor efterfrågan på detaljplaner och geografisk information. Inga större volymförändringar för förvaltningens miljöavdelning.

Händelser av väsentlig betydelse

Nämnd och förvaltningsövergripande

2023 innebar en helt ny nämnd. Tidigare Sydnärkes miljönämnd och Sydnärkes byggnämnd ersattes av Sydnärke miljö- och byggnämnd. 2023 är första året med gemensam VP, budget, ekonomiadministration, mål och budgetuppföljning. Utöver tidigare ansvarsområden fick nämnden också ansvar för alkohol- och tobakstillsynen. Denna tillsyn sköts som tidigare av handläggare vid Tillståndsenheten, Hallsbergs kommun genom avtalssamverkan.

I och med att den nya nämndens skapades avvecklades nämndadministrationen åt Sydnärkes byggnämnd från Askersunds kommuns kommunledningskontor. Nämndadministrationen finns nu, som tidigare för Sydnärkes miljönämnd, hos Samhällsbyggnad Sydnärkes stab. Stödet för arbetet med miljödiplomering, som staben ansvarat för, har avvecklats i samråd med de tre kommunledningarna. Staben har under våren lagt ned mycket tid på att lägga in information till Askersunds kommuns nya hemsida.

Hösten 2022 och början av 2023 kunde inte kontorslokalerna i Askersund användas på grund av pågående ombyggnadsarbeten, men 1 februari kunde de nya/nygamla lokalerna tas i bruk och förvaltningen satt för första gången någonsin samlad. I samband med det avvecklades lokaler i Laxå och Fjugesta. I Laxå behölls ett kontorsrum och i Fjugesta finns tillgång till aktivitetsbaserade arbetsplatser tillsammans med Lekebergs tekniska förvaltning i byggnaden som heter Käppen.

Juni 2022 beslutade förvaltningschefen att ett aktivitetsbaserat arbetssätt skulle gälla i den nya/nygamla lokalerna i Askersund vilket bl.a. skapat utrymme för att gå från två till nio mötesrum, ett antal rum för enskilt arbete och ger alla anställda möjligheter att få en kontorsplats.

Under året har det lagts ner mycket arbete på systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM). En gemensam nämnd, lokaler som för första gången rymmer hela förvaltningen mm. har gett förutsättningar för ett samlat, förvaltningsgemensamt och strukturerat arbete med arbetsmiljöfrågor. Bland annat har nya rutiner tagits fram kring hot och våld och särskilt riskfyllda arbetsuppgifter.

Våren präglades av den sk genomlysningen. Ett uppdrag från kommunledningarna med syfte att ge en tydlig bild av hur nämndens och förvaltningens resurser används. Genomlysningen rapporterades till de tre kommunstyrelseordförandena i juni och redovisades för Sydnärke miljö- och byggnämnd på augustisammanträdet. Under hösten har arbetet fortlöpt för att synliggöra inom den egna verksamheten för att hitta områden där arbetet kan effektiviseras.

På grund av det ekonomiska läget så har nämnden under 2023 varit mycket återhållsamma med deltagande på kurser och konferenser och vid inköp. Förvaltningens verksamhetsplanering skedde på det egna kontoret i stället för, som tidigare år, på konferensanläggning. Fler tjänster har lämnats vakanta och investeringar har bara skett kring det mest nödvändiga.

Miljöavdelningen

Under 2023 så flyttade miljöavdelningen över sin verksamhet från Laxå kommun till Askersunds kommun. Början av året inleddes med ombyggnationer av det nya kontoret i Askersund vilket medförde en brist på arbetsplatser.

Efter en period med interimchef så började en ny chef för miljöavdelningen i mitten av mars, vilket har inneburit en uppstartsperiod för avdelningen.

Inom livsmedelstillsynen så har mycket tid lagts ner på förberedelser för ny lagstiftning som träder i kraft 1 januari 2024. Den nya lagstiftningen innebär att miljöavdelningen slutar ta ut årsavgifter i förskott av livsmedelsverksamheterna och istället använder sig av en modell där avgift tas ut i efterhand efter utförd tillsyn. Samtliga verksamheter måste omklassas och får då en ny tillsynsintervall som bestäms av risk och regelefterlevnad. I modellen med årsavgifter så finns ett system med kontrollskuld inbyggd. Detta innebär att samtliga verksamheter som har en kontrollskuld ska få sin tillsyn innan årsskiftet vilket har inneburit en hög arbetsbelastning för inspektörerna. Veckorna innan jul så genomfördes de sista tillsynsbesöken och skulden var därmed avarbetad.

Under våren så anställdes en ytterligare miljöinspektör för att täcka upp en av två vakanta tjänsterna. Detta innebar en del upplärningsarbete.

Avdelningens kommunekolog avslutade sin tjänst under första kvartalet och en rekryteringsprocess inleddes. I samband med det ekonomiska läget togs beslut av tillfälligt pausa rekrytering av ny kommunekolog fram till sommaren innan arbetet återupptogs igen. Detta har inneburit en ökad arbetsbelastning för förvaltningens naturvårdshandläggare och arbetet med flera LOVA-projekt har fått skjutas fram i tiden. Efter sommaren anställdes en kommunekolog och arbetet tog åter fart.

Plan- och byggavdelningen

För 2023 bedömdes mängden inkomna bygglov minska, detta beräknat på helår. Mängden bygglov har under våren varit färre men ändå många, sommaren hade det högsta antalet inkomna ärenden för en sommarperiod på flera år. Under andra halvan av året har inflödet av ärenden varit på en normalnivå. Då bygglov generellt genererar en efterföljande hantering i form av handläggning i det tekniska skedet och då denna period för ett ärende kan pågå upp till fem år är det ännu stor arbetsbörda med handläggningen av föregående års bygglovsansökningar.

Detaljplan har fortsatt högst tryck. Handläggarna under våren lagt stor vikt vid rutiner om fakturering och tidsredovisning. Politisk prioritering har inneburit att pågående planer avbrutits och andra startats upp. Förändring i personalstyrkan har även det lett till ojämn produktivitet. Antalet inkomna planbesked har succesivt ökat under åren och var även 2023 högt. Trots det har flertalet planer antagits under året.

Nämnden valde inför VP 2023 att minska resurserna för PBL-tillsyn från 50% 2022 till 25 % årsarbetare 2023 till förmån för bygglovshandläggning och service kring byggfrågor. I och med den stora mängd tillsynsärenden som finns registrerat innebär det att mycket inte hunnits med och mängden med ej hanterade ärenden ökat ytterligare. Ett par stora ärenden har dessutom slukat stor del av den avsatta tiden.

Avdelning för geografisk information och kartor

Det minskade byggandet har lett till att mer tid kunnat avsättas för arbete med baskartan. Baskartan är den digitala karta som finns för många av våra tre kommuners orter som bl.a. används som kartunderlag vid detaljplanering och vid projektering av nya cykelbanor. Den drönare som införskaffats är tänkt att i första hand användas för att rationalisera ajourhållning av baskartan. Kopplingen mellan Informationskartan och befolkningsregistret har skapats, vilket innebär att det snart ska gå att få fram statistik och adressuppgifter via kartan. Uppdateringen av de s.k. tätortskartorna börjar bli klar. Det har satts upp plattformar för digital översiktplanering i Askersund och Laxå, skapat en karttjänst för besökare i Lekebergs kommun "Hemesterkartan" samt att nya gränser för valdistrikt har tagits fram i Lekeberg. Stort fokus har varit upphandling och riskbedömning av nytt verksamhetssystem för kart-mät och plan.

Förvaltningsstaben

För förvaltningsstaben har arbetet mot en ny nämnd präglat arbetet under året. En ny myndighetsbrevlåda har startats upp. Leverantörsfakturor kan samordnas, en del merarbete har

uppkommit med att rätta fakturadresser hos leverantörer. Nämndadministrationen sköts nu helt inom förvaltningen, tidigare köptes byggnämndens nämndadministration av administrativa kontoret.

En ny ekonomikoppling och ändrade inställningar behövde på plats för att miljöavdelningen skulle kunna fakturera och få ut fakturor genom Askersund. Detta har tagit mycket arbetstid att få på plats, vilket gjort att miljöavdelningens fakturering släpade och kom i gång först i juni.

Arbete med att integrera förvaltningens information på kommunernas hemsidor har tagit stort kliv framåt. Nya texter har tagits fram och publicerat på askersund.se som ska speglas mot Laxå och Lekeberg.

Administrationen har präglats av personalomsättning och personalbrist och under året. En tjänst som bygglovsadministratör har under stora delar av året varit vakant. Konsultstödet för verksamhetsutveckling har avvecklats, vilket innebar ökade uppgifter med systemansvar kopplat till bygg. Detta har inneburit att fokus behövt vara på den löpande administrationen.

Väsentliga personalförhållanden

Tjänsterna som verksamhetsutvecklare/digitaliseringsstrateg, en miljöinspektör och en GIS-ingenjör är inte tillsatta av ekonomiska skäl. Återbesättningen av ett par andra tjänster har under året pausats tillfälligt för att minska personalkostnaderna. Bland de pausade tjänsterna så finns bland annat en bygglovsadministratör och en planarkitekt.

Den genomlysning som genomfördes under våren visar att den taxefinansierade verksamheten är underbemannad i förhållande till uppdrag och det antal timmar SKR anges som schablon för olika typer av ärenden.

Den tillfälliga lösningen med bemanningskonsult som avdelningschef för miljöavdelningen har avslutats i och med en ordinarie miljöchef kommit på plats.

Under 2022 var avdelningschefen för bygg- och planavdelningen tillförordnad, men övergick under början av 2023 till en permanent tjänst.

Det konsultstöd som använts för verksamhetsutveckling, digitalisering och bygglovsadministration har avvecklats under året.

När det gäller rekryteringar så är den generella bilden att fler som har erfarenhet och formell kompetens söker jobb på förvaltningen.

Antal årsarbetare	VP 2023	Utfall 31/12 2023			
		Ordinarie personal i tjänst	Vikarier för föräldralediga/långtidssjukskrivna	Vakanta åa	Totalt i tjänst 31/12 2023
Förvaltningschef/stab	5,5	3,5	0	2	3,5
Miljöavdelning	13	13,6	0	2	13,6
Plan- och byggavdelning	10	8	0	0	8
Avd för geografisk information och kartor	3	2,65	0	1,35	2,65

Måluppfyllelse

Förklaring till måluppfyllelse:

Färg

Rött = målet ej uppfyllt

Gult = målet delvis uppfyllt

Grönt = målet är uppfyllt

Trend

Pil uppåt = bättre än året innan

Pil åt sidan = lika med förra året

Pil nedåt = sämre än året innan

Målområde 1 - god ekonomisk hushållning

Budget i balans

Mått: Ekonomisk prognos/ekonomiskt utfall i delårsbokslut/bokslut 2023

Adressering: Förvaltningsledning

	Mål 2023	Utfall 31/12 2023	Måluppfyllelse
Avvikelse driftbudget 0tkr	0	585 tkr	↑
Avvikelse investeringsbudget	0	-467 tkr	→

2023 års driftresultat för Sydnärkes miljö- och byggnämnd visar på ett överskott vid årets slut på 585 tkr jfr. budget emedan 2023 års investeringsbudget överskrids med 467 tkr. Mer detaljerad beskrivning av ekonomin finns i avsnitt *Driftresultat årsbokslut* respektive *Investeringsredovisning* nedan.

Vi är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö - sjukfrånvaro

Mått: Sjukfrånvaro på Samhällsbyggnad Sydnärke, ackumulerad frånvaro per den 31/12

Adressering: Förvaltningsledning

	Mål 2023	Utfall 31/12 2023	Måluppfyllelse
Rapporterad sjukfrånvaro (%)	6,0	7,0	↑

Statistiken som togs ut 240126 visar att målet inte är uppnått. Sjukfrånvaron har minskat i jämförelse med 2022 års sjukfrånvaro på 8,1%.

Vi är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö - hållbart medarbetarengagemang

Kommunfullmäktiges mål Askersund: Målområde 1, God ekonomisk hushållning

Mått: Resultat från medarbetarenkät, hållbart medarbetarengagemang (HME), redovisas för hela förvaltningen. Enkätundersökning genomfördes senhösten 2022. HME-resultat ska utvecklas positivt över tid.

Adressering: Förvaltningsledning

	Mål	Utfall 31/12 2023	Målupp- fyllelse
Resultat i medarbetarenkät	80	78	↑

Resultatet 2022 var 67, vilket gör att även om målet inte nåddes fullt ut så är det en klar förbättring. Då förvaltningen för första gången i sin historia sitter samlade i samma lokal så har stora insatser gjorts med det systematiska arbetsmiljöarbetet under året. Under hösten genomfördes Askersunds kommuns medarbetarprogram. Detta samt att organisationen börjat sätta sig med permanenta chefer och låg personalomsättning har spelat en stor roll för att kunna uppnå dessa resultat.

Effektiv resursanvändning och hög kvalitet i våra verksamheter

Sydnärke miljö- och byggnämnd har inte formulerat några mätbara mål kring resursanvändning och kvalitet. Nämndens ambition är att definiera kvalitet till VP 2024. Effektiv resursanvändning är svårt att mäta. Det finns tyvärr ingen relevant information om nämndens verksamhet i den kommunala jämförelsetjänsten Kollada.

Målområde 2 - De kommunala kärnverksamheterna

Nämndens verksamhet ingår inte i de verksamheter som tas upp som kommunal kärnverksamhet i Askersunds kommuns budget 2023. Nämndens verksamhet påverkar dock de verksamheter som redovisas under denna rubrik., i nämndens myndighetsutövning och med de resurser och kompetens i frågor om fysisk planering, mark och exploatering, miljöfrågor mm.

Enligt nämndens bedömning har handläggningstider mm inom myndighetsutövning hållit lagstadgat kvalitet och nämndens resurser har bidragit till kommunala utredningar mm. Några ärenden inom miljöavdelningens tillsyn har bl.a. riktats mot Askersunds kommuners barn- och utbildnings- och VA-verksamhet.

Målområde 3 - Tillväxt och demografi

Nämndens resurser för detaljplanering är begränsade, så det finns ett antal planuppdrag där arbetet inte är påbörjat.

Lagstadgade handläggningstider för bygglov, bygganmälan mm kan inte alltid hållas. Miljöverksamheten kopplad till företagande har hållit lagstadgat kvalitet. Nämndens resurser har bidragit till kommunala utredningar mm åt kommunernas/kommunala bolagen kring exploateringar och frågor kring företagsutveckling.

Nöjd kundindex (NKI)

Nöjd kundindex (NKI) i mätningen Insikt ska vara minst 70 inom varje myndighetsområde respektive serviceområde

Kommunfullmäktiges mål Askersund: Målområde 1, God ekonomisk hushållning

Mått: Antal delfrågor för myndighetsområde bygglov, miljö och livsmedel i de tre kommunerna som har index som är 70% eller mer. SKR:s mätning Insikt.

Adressering: Förvaltningsledning

	Mål 2023	Utfall 2022	Mål-uppfyllelse (2022)
Andel (%) verksamhets- och serviceområden med NKI på minst 70	70	59	➔

NKI-siffrorna redovisas under hand, men har en eftersläpning. Totalsiffrorna för 2022 redovisades i april 2023 och det är de som redovisas här. Siffrorna för 2023 är ännu inte publicerade. Utfallet 2022 ligger under målet. Skillnaden mellan kommuner och myndighetsområden är stor, vilket redovisas i tabellen nedan. För 2023 finns endast uppgifter för Askersunds kommun vilket redovisas nedan.

Med målet som bygger på att index ska ligga över 70 har nämnden en hög ambition eftersom index, enligt SKR, på 70 eller högre betraktas som högt eller mycket högt värde. Enligt SKR är alla index över 50 godkänt. Av totalt 218 index för delområden 2022 fick inga ett värde under 50.

Andel delfrågor med minst index 70 (2022)

%	Miljö	Livsmedel	Bygg	Totalt
Askersund	96	28	12	47
Laxå	100	64	32	52
Lekeberg	96	30	83	69
Totalt	96	41	34	59

Andel delfrågor med minst index 70 (2023)

%	Miljö	Livsmedel	Bygg	Totalt
Askersund	92	32	17	51

Målområde 4 - Specifika utvecklingsområden

Information på hemsidan

	Mål 2023	Utfall 31/12 2023	Mål-uppfyllelse
Antal besök	-	-	-

Kommunfullmäktiges mål Askersund: Målområde 1, God ekonomisk hushållning, Effektiv resursanvändning samt Målområde 4, Digitalisering

Mått: Antal besök på kommunernas bygga/bo/miljö hemsidor

Adressering: Förvaltningsledning

Kommentar: Ingen information om antal besök har tagits fram till årsbokslutet. Förvaltningen har sidor på Askersunds kommuns nya hemsida sedan augusti, vilka speglas till Lekbergs kommuns hemsida. Relevant statistik har ej gått att få fram. Under 2024 så lanseras ett nytt verktyg som ska

kunna användas för att följa upp hemsidan. Innehållet på Askersunds kommuns hemsida ska även speglas till Laxå kommuns hemsida.

Sydnärkes Miljö- och byggnämnds övriga mål

Miljöavdelningen

Miljöskydd	Mål 2023	Utfall 31/12 2023	Mål-uppfyllelse
Antal objekt B/C	45/95	42/44	→
Tillsyn av B-verksamheter	90%	93%	↑
Tillsyn av C-verksamheter	50%	46%	↑

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: Tillsynen har utförts enligt plan. Några av tillsynsbesök av verksamheterna hanns inte med, men dessa planeras utföras under första kvartalet 2024.

Hälsoskydd	Mål 2023	Utfall 31/12 2023	Mål-uppfyllelse
Planerad tillsyn av 80 objekt med årlig tillsyn	85%	85%	→
Planerad tillsyn av 80 objekt med tillsyn vartannat år	85%	50%	↓
Planerad tillsyn av 80 antal objekt med tillsyn vart tredje år	85%	50%	↓

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: I Askersunds, Laxå och Lekebergs kommuner finns ca 250 hälsoskyddsobjekt som betalar årlig avgift. Planerad årlig tillsyn ska ske på 43 skolor och förskolor, 4 bassänger, 8 stickande/skärande verksamheter samt 26 strandbad. Under året så har det varit personalbrist inom hälsoskyddstillsynen vilket har inneburit att hårda prioriteringar har varit nödvändiga. Fokus har riktats mot skolor och förskolor och bassängbad. En viss tillsyn har skett på strandbaden i samband med miljöavdelningens badvattenprovtagning. Under 2024 kommer hälsoskyddsteamet förstärkas och fokus läggas på samtliga områden.

Löpande tillsyn inom förorenade områden	Mål 2023	Utfall 31/12 2023	Mål-uppfyllelse
Antal objekt	140	-	
Händelsestyrd tillsyn ofinansierad	70%	60%	→

Händelsestyrd tillsyn finansierad	30%	40%	
--	------------	------------	--

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: I den löpande tillsynen med avstämningsvisa uppföljningar observeras hur förorenade områden och frågor kring verksamhetsutövarens hantering av en känd förorening följs upp och dokumenteras. Utgångspunkten är att kontrollera hur verksamhetsutövaren lever upp till miljömålen giftfri miljö och i förlängningen en god bebyggd miljö. Vid tillsyn på områden där det finns en verksamhetsutövare som inte har årsavgift är detta fakturerbar tid. Andelen avgiftsfinansierad tillsyn varierar över tid beroende på vilket skede projekten befinner sig i. Inledningsvis innan ansvarsfrågan är utredd så är tillsynen ofinansierad men när arbetet går in i åtgärdsfas så faktureras nedlagd tid.

Enskilda avlopp, inventeringar	Mål 2023	Utfall 31/12 2023	Mål-uppfyllelse
Antal objekt	229	75	
Genomförd planerad inventering	100%	32%	

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: Under 2023 så har inte tillräckliga resurser för att nå upp till utsatta mål avsatts samt att det skett en del personalförändringar i gruppen vilket medfört att planerad tillsyn ej kunnat utföras. Personal som arbetar med enskilda avlopp arbetar även inom flera andra områden som har prioriterats under året.

Plan- och byggavdelningen

	Mål 2023	Utfall 31/12 2023	Mål-uppfyllelse
Andel beslut om planbesked inom fyra månader	90%	100%	

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: Nämndens ambition är att kunna leverera besked inom lagenlig tid på fyra månader. Men nämndens resurser räcker inte för att garantera en handläggningstid på fyra månader i varje enskilt fall med hänsyn till ärendenas komplexitet, semestertider och respektive kommuns mötestider.

	Mål 2023	Utfall 31/12 2023	Mål-uppfyllelse
Andel detaljplaner som antas respektive år med mediantid från startmöte till antagande på högst 18 månader	90%		

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: Handläggningstiden för detaljplaner påverkas inte sällan av att t.ex. exploatörer ska ta fram underlag. Exempelvis har det under våren antagits en plan som pågått i 135 månader. Trots att målen endast delvis säger något om förvaltningens förmåga, så är nämndens ambition att tillhandahålla planhandläggning som både är snabb, rättssäker och som leder till en långsiktigt hållbar utveckling av kommunerna. Målet för 2023 är förändrat i förhållande till 2022 års mål för handläggningstid, med syfte att bättre koppla till nämndens förmåga. Men då pågående planer inte räknats på detta sätt felar målet mot den statistik som kan tas fram. Inget resultat kan därmed ges.

	Mål 2023	Utfall 31/12 2023	Mål-uppfyllelse
Andel ej kompletta bygglovsärenden som där begäran om komplettering skett inom tre veckor	80%	90 %	↑

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: Ärendemängden per handläggare gör att nämnden inte kan garantera att lagstadgade tre veckor kan klaras till 100% med hänsyn till sjukdom, VAB etc. För 2023 har det uttalats mål om att service till medborgare/sökanden skall förbättras avsevärt. En direkt konsekvens av detta mål är, att med oförändrade resurser, måste annan verksamhet minskas. Visserligen prioriteras tillsynen ned 2023 och ärendemängden antas minska något, men med den högt prioriterade servicen bedöms ett mål om 80% 2023 vara rimligt. – Tack vare nedgång i ärendemängd, att tillsyn bortprioriterats till förmån för handläggning samt fortsatt stöd från planhandläggarna på telefontid, har målet på 80 % klarats under 2023.

	Mål 2023	Utfall 31/12 2023	Mål-uppfyllelse
Andel beslut om bygglov inom tio veckor.	80%	83%	↑

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke

Ansvar: Samhällsbyggnad Sydnärke

Kommentar: Handläggningstiden beräknas enligt PBL. Till exempel så startar handläggningstiden först när ansökningen är komplett, inte från inkommen ansökan. Målet innebär att fokus läggs på att klara så många ärenden som möjligt på max 10 veckor i stället för att nå en kort handläggningstid för vissa ärenden. För 2023 har det uttalats mål om att service till medborgare/sökanden skall förbättras avsevärt. En direkt konsekvens av detta mål är, att med oförändrade resurser, måste annan verksamhet minskas. Visserligen prioriteras tillsynen ned 2023 och ärendemängden antas minska något, men med den högt prioriterade servicen bedöms ett mål om 80% 2023 vara rimligt. – Tack vare nedgång i ärendemängd, att tillsyn bortprioriterats till förmån för handläggning samt fortsatt stöd från planhandläggarna på telefontid, har målet på 80 % klarats under 2023.

Nöjdhetsindex enligt SKR:s mätning Insikt

Mål och måluppfyllelse redovisas under rubrik *Målområde 3 – Tillväxt och demokrati* ovan.

Avdelningen för geografisk information och kartor

	Mål 2023	Utfall 31/12 2023	Mål-uppfyllelse
Minst ett informationstillfälle per år för respektive kommuns kommunledningsgrupp.	3	1	

Eget nämndmål.

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke.

Ansvar för uppföljning: Samhällsbyggnad Sydnärke, avdelningen för geografisk information.

Kommentar: Kommunernas ledningsgrupper ska känna till de kart-/visningstjänster och geodatabasers nämnden tillhandahåller inkl. den nytta med geodata/GIS kan tillföra kommunernas olika verksamheter. Del av verktygen har presenterats för Askersunds kommun varpå siffran där blir 1.

	Mål 2023	Utfall 31/12 2023	Mål-uppfyllelse
Antal användare av internt webbGIS (Informationskartan).	230	224	

Eget nämndmål.

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke.

Ansvar för uppföljning: Samhällsbyggnad Sydnärke, avdelningen för geografisk information.

Kommentar: Inte mätts tidigare år varpå det saknas siffra att jämföra med.

	Mål 2023	Utfall 31/12 2023	Mål-uppfyllelse
Antal kart- och geodata som Samhällsbyggnad Sydnärke och kommunerna själva lagt in och ansvar för	250		

Eget nämndmål.

Mått/metod: Egen uppföljning av Samhällsbyggnad Sydnärke.

Ansvar för uppföljning: Samhällsbyggnad Sydnärke, avdelningen för geografisk information

Kommentar: Ökningen av antalet kart- och geodata begränsas av att befintliga personalresurser inte kommer att kunna hantera efterfrågan.

Kommentar: Relevant statistik har ej varit möjligt att ta fram.

Uppföljning av nämnds uppdrag till förvaltningen

Förklaring: Grönt - uppdrag slutfört, gult – arbete pågår, rött – uppdraget inte slutfört

Uppdrag	Uppföljning av uppdragen per 31 december 2023
1. Genomföra utbildning av nämnden	Utbildning sker enligt plan under 2023 och 2024.
2. Ta fram en plan för fortsatt digitalisering	Förvaltningen har ej kunnat prioriterat detta under 2023.
3. Inför fler e-tjänster inom miljöområdet	En e-tjänst inom livsmedelstillsynen har lanserats (FörRätt.)

4. Utveckla statistik för uppföljning av handläggningstider inom miljöområdet	Arbetet pågår, men inget färdigt upplägg finns på plats.
5. Genomföra informationskampanj riktad till lantbruk	Visst förberedande arbete genomfört.
6. Översyn taxor för miljöområdet och för detaljplanering inkl. planavgift	Ny taxa för detaljplan och en uppdaterad taxa för livsmedelstillsynen har beslutats under året. En översyn av taxorna för myndighetsutövning inom miljö- och byggområdet har påbörjats hösten 2023 men är ännu inte klart utan bedöms färdigställas under 2024.
7. Integrera de tidigare nämndernas hemsidor i våra tre kommuners hemsidor	Huvuddelen av informationen är integrerad och publicerad på Askersunds kommuns webb, vilken speglas till Lekeberg och Laxå. Laxå har idag inte publicerat sidorna. Arbeta med viss kommunspecifik information t.ex. detaljplaner, är kvar att göra. Arbeta återstår med att stänga de gamla hemsidorna.
8. Genomföra projekt kring bemötande	Detta arbete lades under 2023 på is av ekonomiska skäl.
9. Arbeta fram en struktur för hur de olika verksamheterna ska redovisas	En struktur är redovisad och arbetet fortsätter internt.
10. Genomlysning av verksamheten av extern part	Kan genomföras om den finansieras av kommunerna.

Uppföljning av program

I denna årsrapport tas endast Askersunds kommuns program upp. Uppföljning av program, policys eller motsvarande i Laxå och Lekeberg redovisas inte.

Askersunds kommun

Program	Mål/målsättningar	Uppföljning
Ekologiskt hållbarhetsprogram	Flera fokusområden o programmet berör nämndens verksamhet.	Arbetet med detaljplaner följer målen i programmet. Nämndens arbete med förorenade områden och vattenområden sker i enlighet med Tillsynsplanen för arbete enligt miljöbalken mm.
Näringslivsprogram	Genomföra projekt kring bemötande 2023	Projekt genomfördes inte under 2023 pga. Det ekonomiska läget.
Kultur- och fritidsprogram	Ökad kunskap kring kulturhistoriska värden	Inga särskilda insatser har gjorts av budgetskäl. Arbetet med stadsdelar i

	och grönområden i Askersunds kommun.	Askersunds tätort har ökat kunskapen om kulturhistoriska värden.
ANDTS-program	Tillgängligheten ska minska	Nämnden har fått utbildning i frågor rörande tillstånd och tillsyn gällande alkohol- och tobak. I samband med hälsoskyddstillsyn så kontrolleras även rökfria miljöer.
Program för suicidprevention	Arbete med suicidfrågor berör i viss mån detaljplanearbetet.	Förvaltningens följer suicidpreventionsarbetet, men deltar inte i möten, konferenser mm av ekonomiska skäl.

Tillgänglighet/ Allas lika värde/ Folkhälsa

Förvaltningens arbete med myndighetsutövning leder till en bättre tillgänglighet, hälsosammare och tillgängligare bostäder, skolor, livsmedelsanläggningar mm.

Driftresultat årsbokslut

2023 års driftresultat för Sydnärkes miljö- och byggnämnd visar på ett överskott vid årets slut på 585 tkr jfr. budget, vilket fördelar sig på de tre medlemskommunerna i enlighet med nedan tabell.

(tkr)	Bokslut 22-12-31	Bokslut 23-12-31	Budget 2023	Budget- avvikelse
Intäkter	24 515	20 568	23 527	-2 959
Kostnader	-29 366	-26 733	-30 277	3 544
varav personalkostnader	-19 641	-18 306	-21 837	3 530
varav kapitalkostnader	-73	-341	0	-341
Resultat	-4 850	-6 165	-6 750	585
Fördelning budgetavv.				585
Askersund	<i>(inkl. underskott nämndarvoden)</i>			186
Lekeberg				242
Laxå				157
Intäkter	25 227	20 169	23 527	-3 358
Kostnader	-29 366	-26 733	-30 277	3 544
varav personalkostnader	-19 641	-18 306	-21 837	3 530
varav kapitalkostnader	-73	-341	0	-341
Redovisat res. Askersund	-4 138	-6 564	-6 750	186

Förklaringar till redovisat resultat kommenteras närmare i nedan tabeller men översiktligt kan nämnas att avdelningen för fysisk planering haft betydligt lägre kostnader för konsultarvoden än budgeterat samt att avdelningen för bygglov haft obudgeterade intäkter kopplat till byggsanktionsavgifter. Det noteras vidare att miljöavdelningens intäkter understiger de budgeterade, vilket dock till viss del vägs upp av lägre personalkostnader. Avslutningsvis kan resultatet även förklaras av en allmän återhållsamhet gällande deltagande på kurser, genomförande av planeringsdagar samt övriga förvaltningsgemensamma inköp.

Driftredovisning 2023, tkr

Verksamhet		Utfall	Budget	Avvikelse	Analys
10030	Nämnd	-202	-128	-74	1
21510+21520	Avd. för bygglov och fysisk planering	-889	-3 195	2 306	2
21530+21531	Avd. för mät- och karttjänster	-2 828	-2 560	-268	3
26*	Miljöavdelningen	-3 936	-2 184	-1 752	4
92*	Gmn. administration	1 291	1 317	-26	5
Summa Sydnärkes miljö- och byggnämnd		-6 564	-6 750	186	

Verksamhetsanalys driftbudget 2023, tkr

Verksamhetskod		Utfall 2023	Budget 2023	Nettoavvikelse mot budget
Nämnd	Intäkt	0	0	-74
	Kostnad	-202	-128	
Analys 1 Kostnadsökning till följd av att införande av fast nämndarvode ej beaktades i budgetarbetet. Hanteras av Askersunds kommun.				

Verksamhetskod		Utfall 2023	Budget 2023	Nettoavvikelse mot budget
Avd. för bygglov och fysisk planering	Intäkt	5 055	4 230	2 306
	Kostnad	-5 944	-7 425	
Analys 2 Intäkter över budgeterat gällande bygglov vilket framför allt förklaras av ej budgeterade byggsanktionsavgifter på ca 500 tkr. Lägre kostnader än förväntat inom fysisk planering kopplat till fram för allt konsultkostnader. Även positiva avvikelser på kostnadssidan kopplat till personalkostnader, kurser och övriga inköp.				

Verksamhetskod		Utfall 2023	Budget 2023	Nettoavvikelse mot budget
Avd. för mät- och karttjänster	Intäkt	247	635	-268
	Kostnad	-3 075	-3 195	
Analys 3 Till följd av minskad efterfrågan på tjänster understiger intäkter kopplat till mätverksamheten budget. Detta möts dock delvis av lägre kostnader för personal samt köp av huvudverksamhet. För hela avdelningen överstiger kapitaltjänstkostnaderna budget och för kartverksamheten har licenskostnaderna överstigit budget.				

Verksamhetskod		Utfall 2023	Budget 2023	Nettoavvikelse mot budget
Miljöavdelningen	Intäkt	7 652	10 461	-1 752
	Kostnad	-11 588	-12 645	
Analys 4 Avvikelsen grundar sig dels i för högt budgeterade intäkter, både vad gäller årsavgifter och övriga avgifter, i relation till behov och kapacitet. Även LONA-projekten avviker från budgeterade intäkter. Detta främst pga. vakanshållande av kommunekologens tjänst under del av året. Den negativa resultatpåverkan vägs dock delvis upp av att lönekostnaderna varit lägre än budgeterat för avdelningen. Främst beroende av vakanser/vakanshållande av tjänster, men även föräldraledighet som avvek från budgeterade antaganden samt sjukfrånvaro.				

Verksamhetskod		Utfall 2023	Budget 2023	Nettoavvikelse mot budget
Gmn. administration	Intäkt	7 215	8 201	-26
	Kostnad	-5 925	-6 885	
Analys 5				
Resultatet påverkas negativt av den budgetjusteringspost som nyttjades kopplat till svårigheten att finansiera det ökade PO-påslaget inför verksamhetsåret 2023. Även kostnader för hälso- och friskvårdsrelaterade tjänster påverkar resultatet negativt. Detta vägs dock upp av lägre kostnader än budgeterat kopplat till personal (vakanser) samt även lägre kostnader för staben än budgeterat, ex. gällande hyror, leasing av bilar samt övrig förbrukning.				

Investeringsredovisning

För Sydnärkes miljö- och byggnämnd kan konstateras att samtliga pågående investeringar färdigställts med undantag för investeringen för verksamhetssystem. Här noteras att de budgeterade medlen på totalen inte räckte till för att genomföra samtliga önskade/avsedda investeringar. Totalt överskrids budgeten för 2023 med 467 tkr vilket kommenteras närmare nedan.

(tkr)	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse
Nettoutgifter	-1 535	-1 068	-467

Investeringsredovisning 2023-12-31, tkr								
Projekt	Utfall 2023	Budget 2023	Avvik. 2023	Ack. utfall	Ack. budget	Ack. Avvik.	Total budget budget	Analys
Verksamhetssystem	-305	-181	-124	-1 020	-896	-124	-896	1
Drönare	-19	-156	137	-63	-200	137	-200	2
Inventarier nya lokaler	-836	-700	-136	-890	-700	-190	-700	3
ECOS2	-344	0	-344	-344	0	-344	0	4
Skrivare	-31	-31	0	-31	-31	0	-31	
	-1 535	-1 068	-467	-2 348	-1 827	-521	-1 827	

Investeringsanalys 2023, tkr

Projekt	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse budget
Verksamhetssystem	-304	-181	-124
Analys 1			
Budgeten för verksamhetssystem överskrids då tidigare projekt inom nämnda budget överskridit den förväntade och budgeterade kostnaden. Årets inköp avser verksamhetssystem för kartverksamheten.			

Projekt	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse budget
Drönare	-19	-156	137
Analys 2 Inköp genomfört där faktisk inköpskostnad understeg budgeterat belopp till följd av marknadens prisutveckling för drönare.			

Projekt	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse budget
Inventarier nya lokaler	-836	-700	-136
Analys 3 Fördyring mot initial budget, delvis beroende av ändring gällande förläggning av arbetsplatser.			

Projekt	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse budget
ECOS2	-344	0	-344
Analys 4 Överföring av införandeinvesteringen av verksamhetssystem från Laxå kommun i samband med miljöförvaltningens flytt till Askersund.			

Förväntad utveckling

Förvaltningsövergripande

- Det ansträngda ekonomiska läget kommer påverka utvecklingstakt och möjligheter till ytterligare digitalisering.
- Det ansträngda ekonomiska läget riskerar att den positiva trenden med minskade sjukskrivningar och HME-index bryts genom att påverka arbetsmiljö, trivsel och arbetsplatsens attraktivitet negativt.
- Nämnden har en administrativ skuld som kommer kräva resursförstärkning för att komma i kapp med.

Plan- och byggavdelningen

- Ett minskat byggande kommer att påverka nämndens verksamheter och nämndens ekonomiska förutsättningar genom minskade taxeintäkter.
- Ett minskat byggande skapar tid att göra saker som prioriterats ner de senaste åren som till exempel PBL-tillsyn. Detta innebär dock att en större del av arbetstiden läggs på verksamhet som inte är taxefinansierad.
- Kommunerna ska tillgängliggöra planinformation digitalt på ett standardiserat sätt. Hur detta kommer påverka plan-teamets arbete under 2024 är osäkert.

Miljöavdelningen

- Den nya livsmedelslagstiftningen träder i kraft 1 januari 2024 vilket påverkar livsmedelstillsynen. En ny riskklassningsmodell och kraven på efterhandsdebitering kommer att leda till minskade intäkter och minskat personalbehov inom området.

- Ökade krav på en ökad åtgärdstakt gällande förorenade områden medför att miljöavdelningen behöver förstärka med en ytterligare, skattefinansierad, handläggare som jobbar strategiskt med frågan.

Avdelningen för geografisk information och kartor

- Lantmäteriet ska under 2025 tillhandahålla värdefulla datamängder gratis och öppet vilket innebär att kommunerna inte kommer få någon ersättning för sitt arbete med ajourföring. Samtidigt kommer avgifterna för tillgången till Lantmäteriets geodata minska.
- Kommunerna ska tillgängliggöra planinformation digitalt på ett standardiserat sätt. På grund av detta har nya system direktupphandlas under 2023. Driftsättning av dessa kommer ske under 2024 vilket kommer innebära en större arbetsbelastning.
- Arbetet med att ta fram digitala översiktsplaner för medlemskommunerna fortsätter under 2024 vilket innebär stor arbetsbelastning för GIS-ingenjören.